

NUDZ

NÁRODNÍ ÚSTAV DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

World Health
Organization

REGIONAL OFFICE FOR

Europe

Společnost
Purkyňova
pro studium
duše a nervstva
(od 1919)

Národní akční plán prevence sebevražd 2020 - 2030

Sebevražda

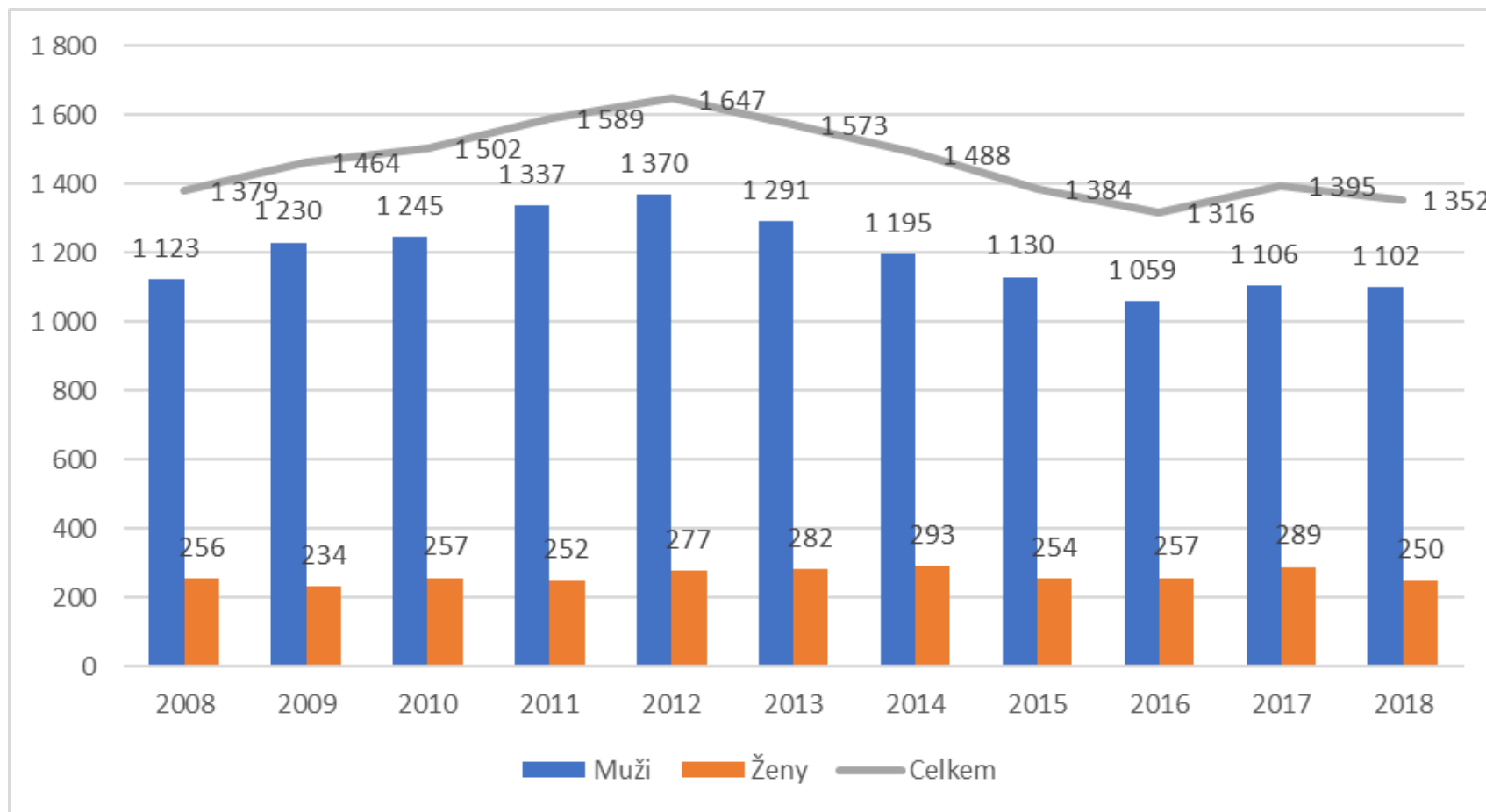
- Každá jedna (ne-bilanční) sebevražda je lidská tragédie a zasahuje široké okolí zemřelého
- Sebevraždy jsou závažný veřejně-zdravotní problém a představují společenskou zátěž
- 800 000 sebevražd ročně – více než polovina všech násilných úmrtí

Kontext reformy psychiatrické péče, NAPDZ 2030 a NAPAN

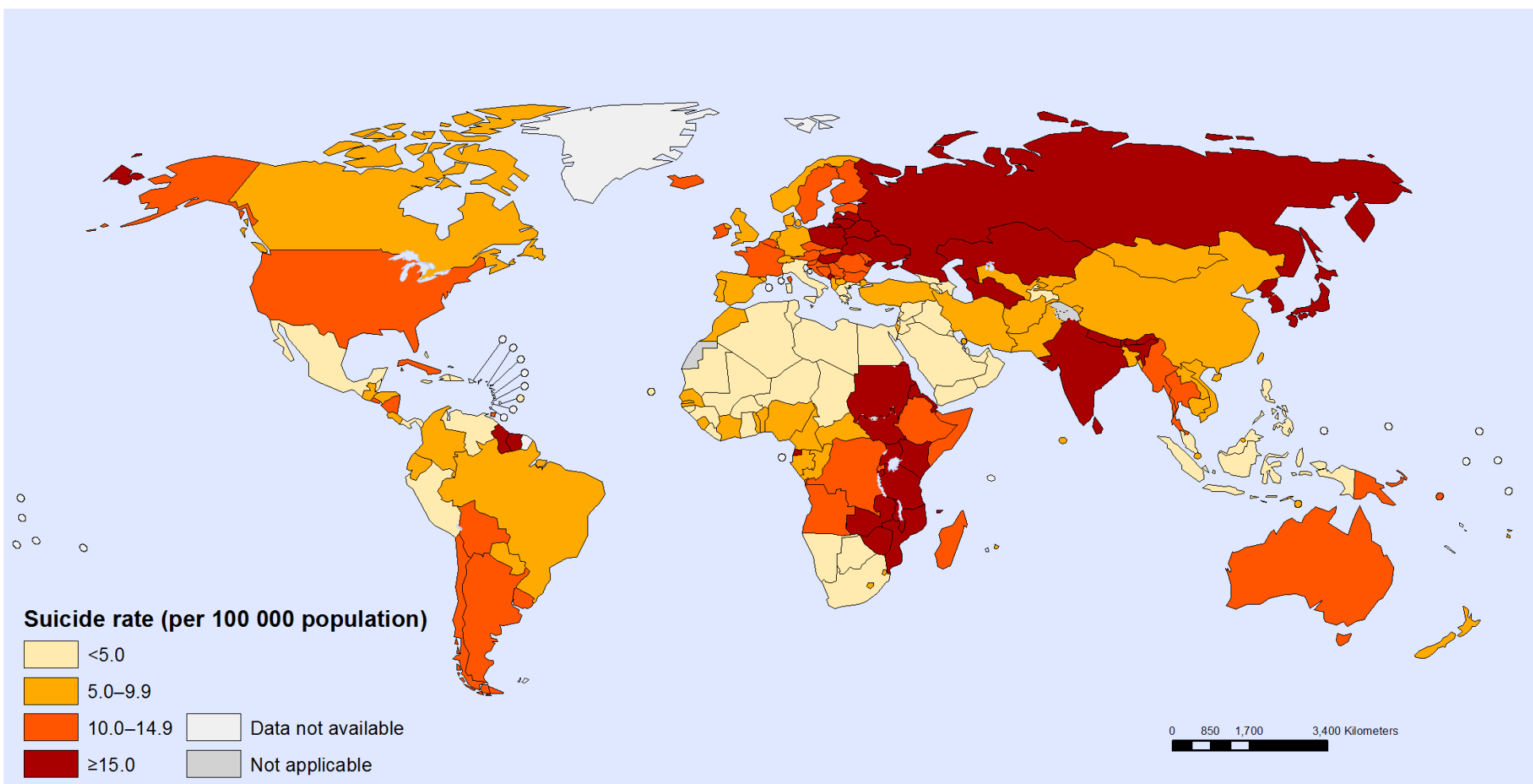
- Důraz na kvalitu života, komunitní péči, destigmatizaci
- Dostupnost široké palety služeb péče o duševní zdraví
- Komplexnost cílových skupin zahrnujících i osoby se zvýšeným rizikem spáchání sebevraždy a to nejen v kontextu psychiatrické péče
- Zahraniční zkušenost s deinstitutionalizací
 - Finsko – oblasti s rozvinutými komunitními službami vykazují nižší míru sebevraždednosti (Pirkola et al., 2009)

EPIDEMIOLOGICKÁ DATA

Sebevraždy podle pohlaví 2008 - 2018

Age-standardized suicide rates (per 100 000 population), both sexes, 2012

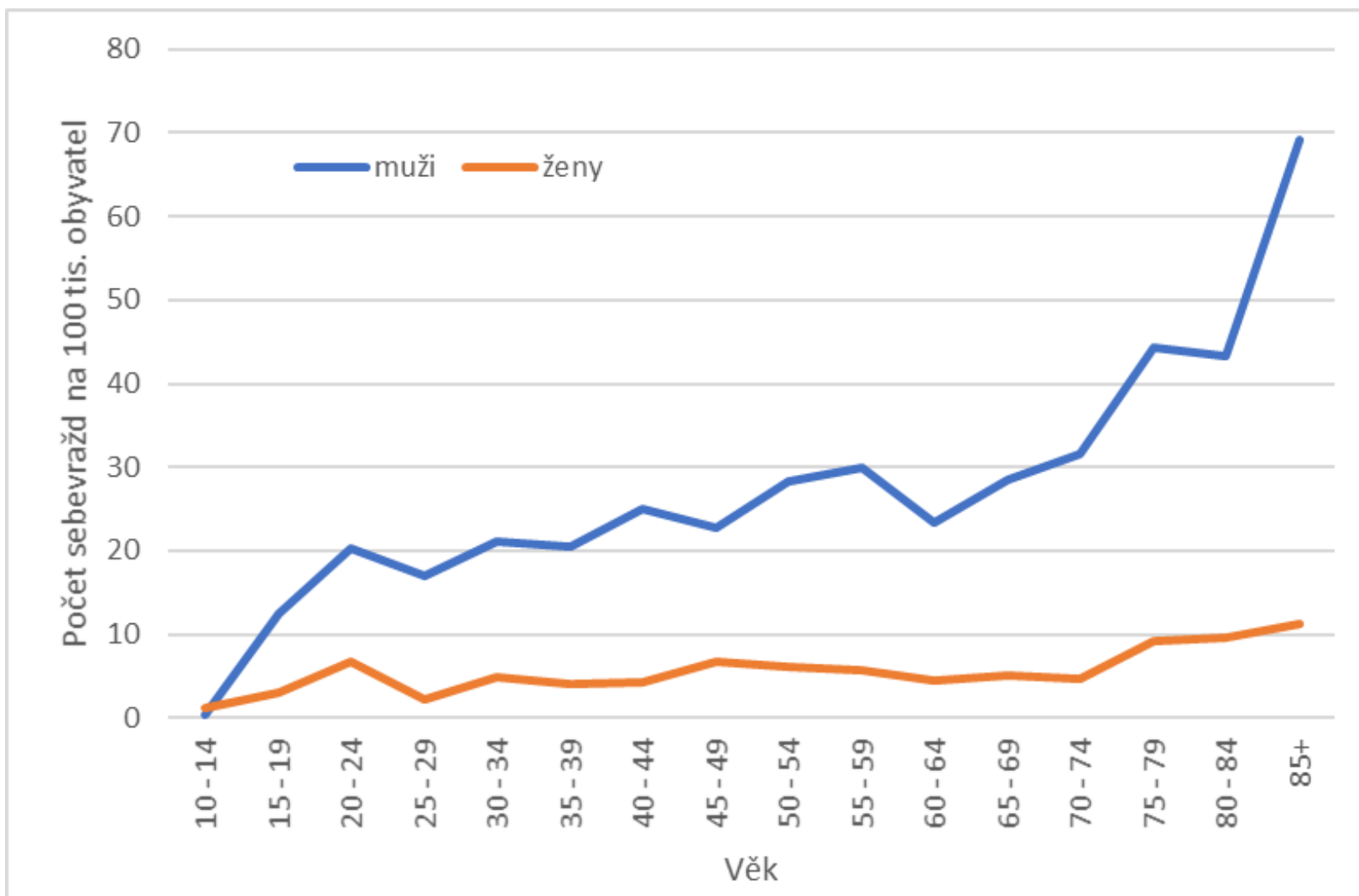

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

Data Source: World Health Organization
Map Production: Health Statistics and
Information Systems (HSI)
World Health Organization

 **World Health
Organization**
© WHO 2014. All rights reserved.

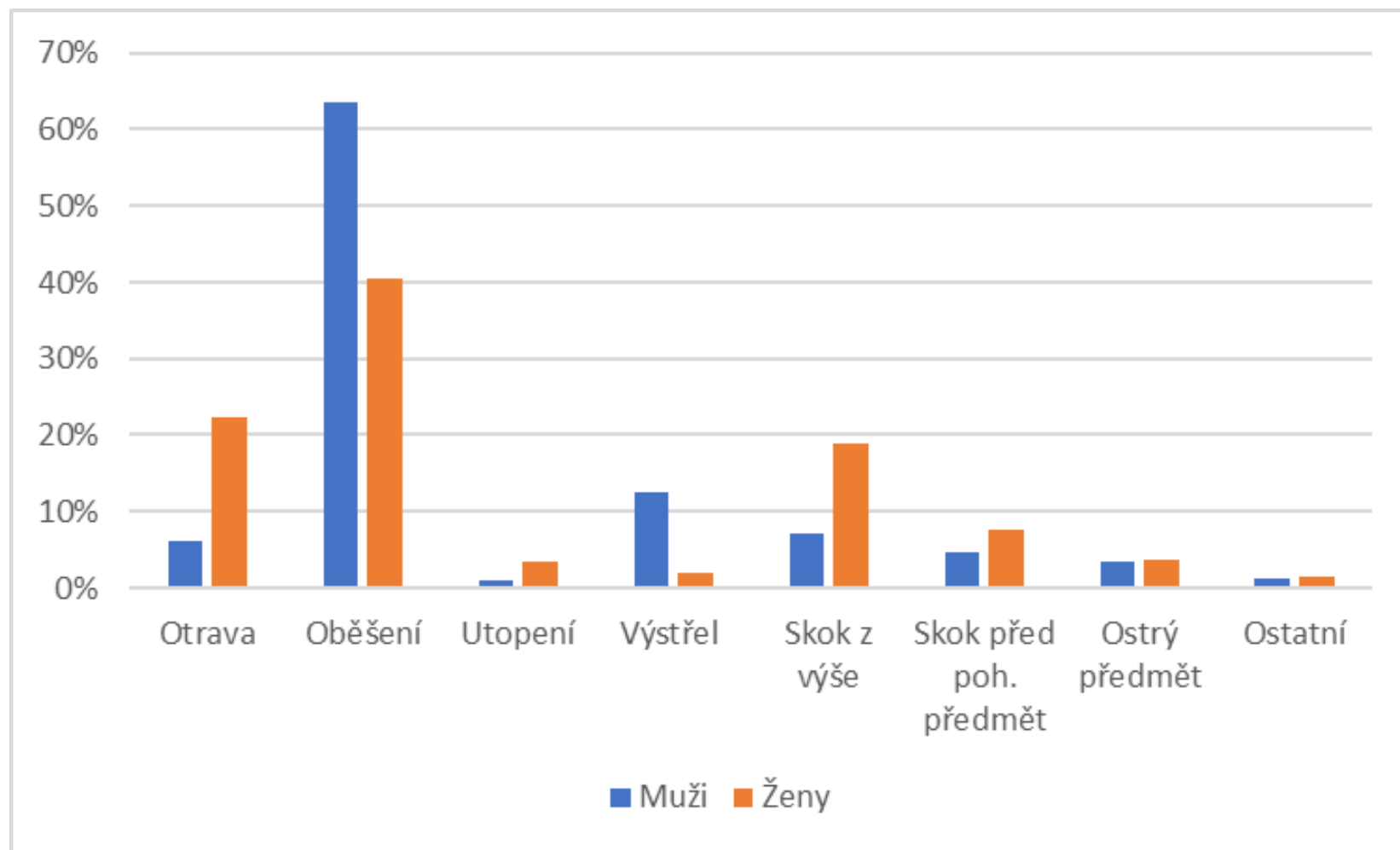
Sebevraždy na 100tis obyvatel podle věkových skupin 2018

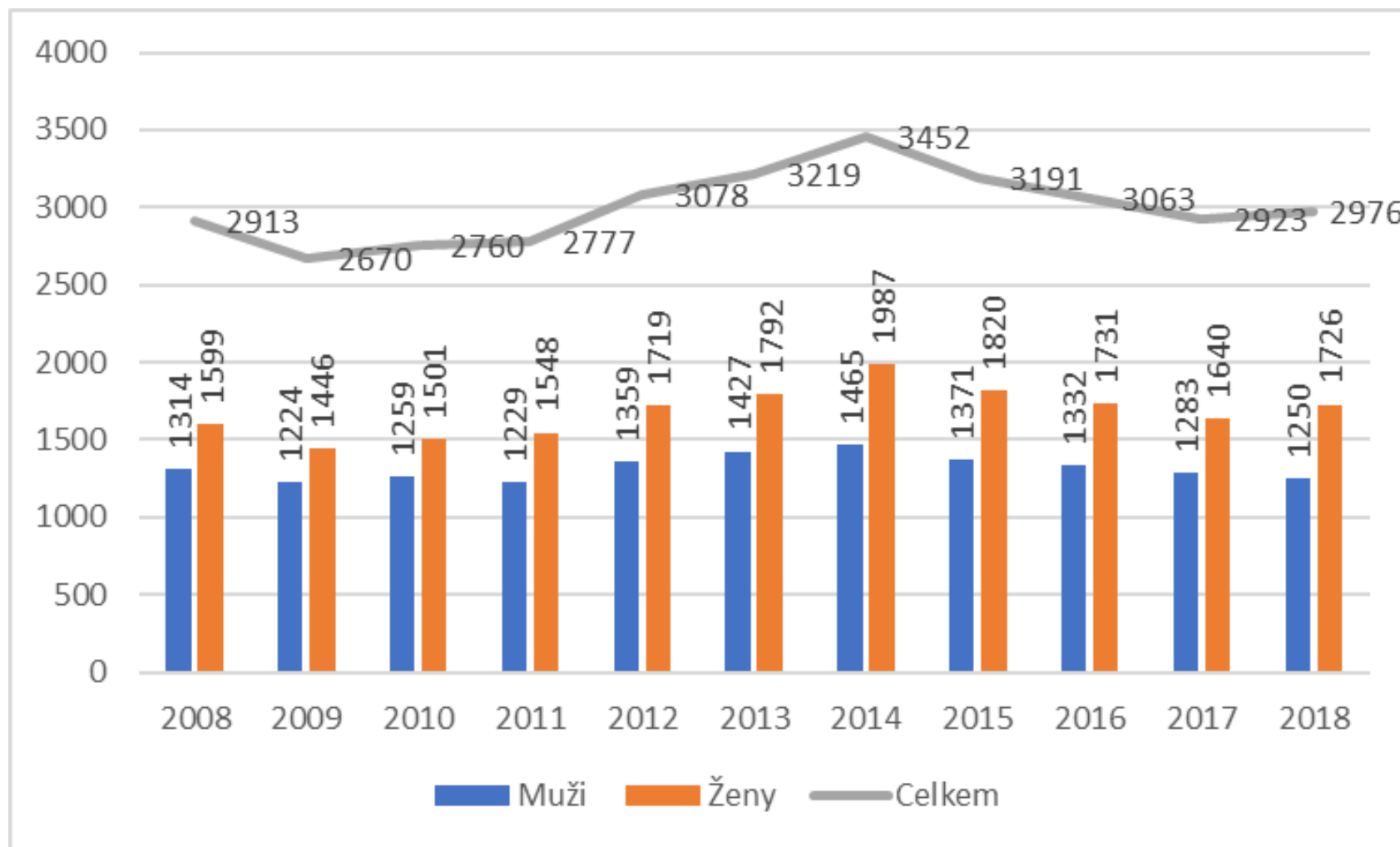
Podíl sebevražd na úmrtích dle věkových skupin

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
5-14 let	3,6	2,5	0,9	2,1	3,8	8	2,2	6,9	0	2,1	4,4
15-24 let	17,2	16,2	19,3	23,5	18,9	23,7	21	18,1	25,2	25,1	27,0
25-34 let	16,4	19,9	19,3	20,8	21	21,5	22,2	21,2	21,3	23,5	19,8
35-44 let	11,5	10,5	11,9	13,6	14,8	14,7	13,9	12	11,7	13,2	11,8
45-54 let	4,8	5,9	5,8	6	6,7	6,5	6,5	5,5	5,6	5,4	5,2
55-64 let	1,5	1,9	2,1	2,3	2,7	2,2	2,2	2,1	1,8	2	1,8
65-74 let	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	0,7	0,8	0,7	0,8
75 let a více	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

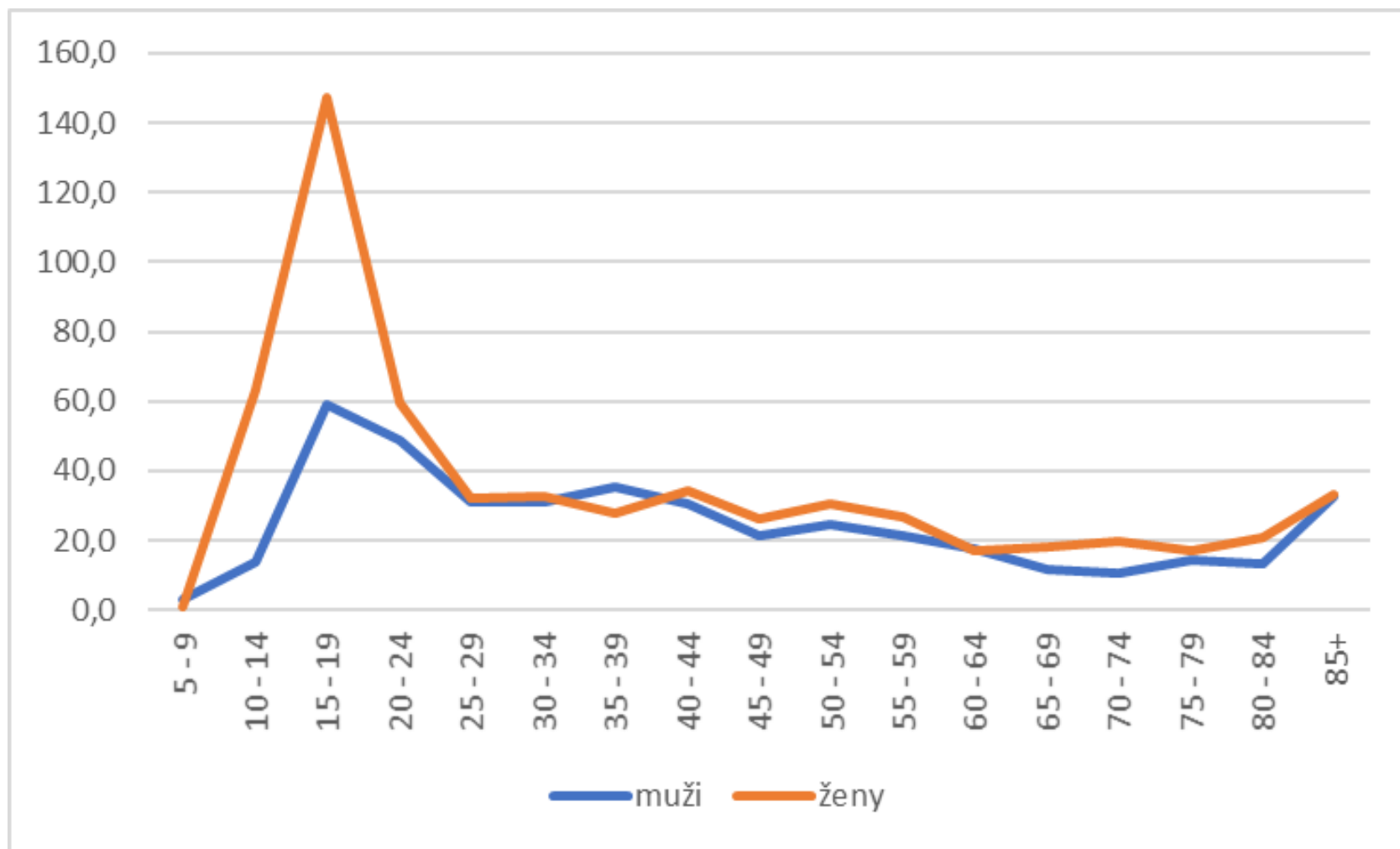
Sebevraždy podle způsobu provedení 2008 - 2018

Úmyslné sebepoškození – ukončené hospitalizace

Úmyslné sebepoškození – hospitalizace na 100tis obyv. 2018

Riziko sebevraždy v dospělé populaci ČR

Czech Mental Health Study (CZEMS)

Zvýšené riziko u 3,8 % populace

Nízké riziko 3,1 %

Střední riziko 0,2 %

Vysoké riziko 0,5 %

Z toho za posledních 12 měsíců nevyhledalo odbornou pomoc* 49,6%

* Odborná pomoc = kontakt ohledně duševního zdraví s praktickým lékařem, psychiatrem, psychologem nebo jiným odborníkem v rámci oficiálního systému (tedy ano neurolog, ne čarodějnice nebo léčitel)

STRATEGICKÉ CÍLE

Strategický cíl 1

Preventivní intervence a opatření prevence sebevražd a sebepoškozování jsou běžnou komponentou v oblasti prevence v rámci veřejného zdraví.

Strategický cíl 1

Specifické cíle

1. Analýza vlivu způsobu výdeje léčiv a jeho rizikovosti s ohledem na jejich zneužívání k záměrným otravám se sebevražedným úmyslem.
2. Zajištění podkladů pro rozhodování o omezování dostupnosti prostředků pro vykonání sebevraždy (otravy, hot-spoty).
3. Implementace preventivních intervencí na úrovni železniční dopravní sítě.
4. Zajištění bezpečného prostředí v rámci institucí
5. Zodpovědná mediální praxe

Strategický cíl 2

Služby v oblasti duševního zdraví a služby sociální péče, určené pro poskytnutí pomoci člověku procházejícímu krizí, jsou dostupné časem, místem, kapacitou i cenou a jsou k dispozici v komunitě dle potřeby, je ustanovena dobrá praxe předávání klientů mezi těmito službami a služby samotné poskytují péči založenou na důkazech.

Strategický cíl 2

Specifické cíle

1. Poskytnout podporu a realizovat rozvoj potřebných služeb pro osoby se zvýšeným rizikem spáchání sebevraždy.
2. Zajistit dostupnost ověřených informací o problematice sebepoškozování, sebevražednosti a jejich prevence včetně odkazů na pomoc v krizi.

Strategický cíl 3

Problematika sebeпоškození, sebevraždy a možnosti prevence jsou součástí vzdělávání relevantních profesí a běžným prvkem v osvětových kampaních.

Strategický cíl 3

Specifické cíle

1. Profesionálové v relevantních profesích se orientují v problematice sebepoškozování, sebevraždy, jejich příčin a možné prevence a jsou schopni své poznatky přínosně aplikovat v praxi.
2. Vzdělávání v problematice sebepoškozování, sebevraždy a její prevence je součástí programu psychosociální výchovy na základních školách a je mu věnováno více prostoru na vysokých školách.
3. Problematika sebepoškozování, sebevraždy a její prevence je běžnou součástí osvětových a destigmatizačních kampaní

Strategický cíl 4

Prevence sebevražd a sebepoškození a koordinace aktivit v této oblasti vychází ze spolehlivých informací a vědomostí.

Strategický cíl 4

Specifické cíle

1. Zajištění validních datových podkladů o problematice sebepoškození, sebevražedných pokusech a sebevraždách a nastavit pravidelné vykazování sbíraných dat.
2. Zajištění dohledu a koordinace aktivit v oblasti výzkumu a prevence sebepoškození a sebevražedného jednání.

NUDZ

NÁRODNÍ ÚSTAV DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

**World Health
Organization**

REGIONAL OFFICE FOR

Europe

Společnost
Purkyňova
pro studium
duše a nervstva
(od 1919)

